

ved det Gamle, og saa indtræder altsaa den sædvanlige Ret for Justitsministeriet til at uddele disse Bevillinger i Overensstemmelse med de hidtil gjældende Regler. De Regler, der gjælde i den Henseende, gaa egentlig hovedsagelig ud paa, at man en Tidlang har holdt paa, at der ikke skulde være mere end 2 Sekondtheatre, og for Dieblirket, at der ikke stal være mere end 3, og det er Hovedsagen for alle Vedkommende, at dette Princip opretholdes. Hvad iøvrigt Bevillingernes Indhold angaar, følger det af sig selv, som jeg ogsaa har udtalt i det andet Thing, at det er ikke for min egen Fornøielses Styld, at Justitsministeriet gjør Indskrænkninger i disse Bevillinger og formener deres Indhavere at spille en eller anden Slags Stykker — thi det kan i og for sig være Justitsministeriet som saadant fuldstændig ligegyldigt — men fordi disse Bevillinger selvfølgelig maa være klausulerede saaledes, at Regjeringen til enhver Tid kan opretholde det fgl. Theaters Monopol. Deraf følger ogsaa, at naar man modificerer eller ophæver dette Monopol, hvad jo dette Forslag tilsigter, er der ikke fra Justitsministeriets Side nogen som helst Grund til at unddrage sig fra at foretage de Ændringer i de nugældende Theaterbevillinger, som ere forenelige med den Maade, hvorpaa det fgl. Theaters Monopol stilles. Der er der ikke andet Hensyn at hævde end det, at den Linie, man i saa Henseende drager, til enhver Tid skal respekteres af Privattheatrene, og de dertil sigende Bestemmelser maa vi have ind i Bevillingerne, ligesom ogsaa Ministeriet maa være Herre over disse Bevillingers Fortolkning til enhver givne Tid. Jeg tror, at der altsaa ikke kan være nogen Betænkelighed ved at gaa ind paa Lovforslagets Bestemmelser, forsaavidt de Interesser angaar, som ligge under min Baretægt.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Seavenius): Da der i Aar i det andet Thing blev indbragt et Lovforslag om Theaterdrift her i Kjøbenhavn, der jo foruden at gaa meget vidt i den Retning, som nu den ærede Justitsminister har omtalt, tillige gik ud paa fuldstændig at ophæve det fgl. Theaters Monopol, og da der samtidig hermed fremkom en Adresse fra en hel Del Forfattere her i Landet hørende til forskjellige literære og politiske Sider, ligeledes rettet mod det fgl. Theaters Monopol, maatte jeg, hvad der vil findes naturligt, tage hele det fgl. Theaters Stilling under Overveielse, hvorvidt det har muligt ogsaa i Fremtiden at hævde det

fgl. Theaters Monopol som hidtil, eller om det ikke vilde være nødvendigt eller klogt at søge en Overenskomst med de Stemninger, de Planer, som gjennem Lovforslaget og Adressen vare komne frem. Det blev mig da snart klart, at det var umuligt under den nuværende Lovgivning fuldtud at hævde det fgl. Theaters Monopol. I Estertrükslovens § 19 siges der jo, at 30 Aar efter en Forfatters Død kan Enhver opføre hans dramatiske Værker, hvis Vedkommende ellers har Ret til at opføre den Slags Skuespil, som der i det givne Tilfælde er Tale om. Nu er Forholdet det, at denne Bestemmelse, som hidtil ingen Betydning har haft for det fgl. Theater, meget snart vilde faae meget stor og væsentlig Betydning for det, hvis der ikke forinden vedtages Lovbestemmelser, der kunde fri Theatret for de Uheld og de Ubehageligheder, som fremkomme ved denne Bestemmelse. Forholdet er nemlig det, at til næste Aar er det 30 Aar siden, at Heiberg døde, og som Følge deraf vil til næste Aar Theatrets Eneret til de heibergske Vaudeviller, som ere en saa væsentlig Del af Theatrets Repertoire, gaa tabt, uden at det ad nogen Vej er muligt efter den nuværende Lovgivning at redde dem som Eneret betragtet for Theatret. Dette gjælder som sagt om de heibergske Vaudeviller; men om nogle Aar vil det Samme ske med de herzske Uffspil og i Fremtiden med flere og flere af saadanne Værker, som ifølge de nuværende Bevillinger de private Theatre have Ret til at opføre. Altsaa vil det fgl. Theaters Monopol, naar der ingen Forandring sker i den nuværende Retstilstand, blive indskrænket til visse Kunstarter, Tragedie, maaske Karakterkuespil og det høiere versificerede Drama. Disse ville kunne bevares for det fgl. Theater, men det egentlige moderne Uffspil, Vaudeviller o. s. v. ville gaa tabt, de ville kunne spilles af Alle og Enhver lidt efter lidt, saa snart de omtalte 30 Aar efter Forfatternes Død ere udløbne. Men et saadant Monopol tror jeg ikke det er Umagen værd at opretholde. — Der var tillige en anden Paragraf i Estertrüksloven, som man nødvendigtvis ogsaa maatte tage Hensyn til; det er § 18. I denne er det bestemt, at en Forfatter, selv om han har afskændet sit Stykke til udelukkende Opførelse paa et Theater, dog, naar Stykket ikke i 5 Aar er spillet af vedkommende Theater, kan sælge det til Opførelse paa et andet Theater. I Henshold til en Fortolkning af Justitsministeriet var det forhindret, at denne Paragraf blev bragt til Anvendelse overfor det fgl. Theater, og denne Fortolkning var der naturligvis ikke Noget til Hinder for at hævde,